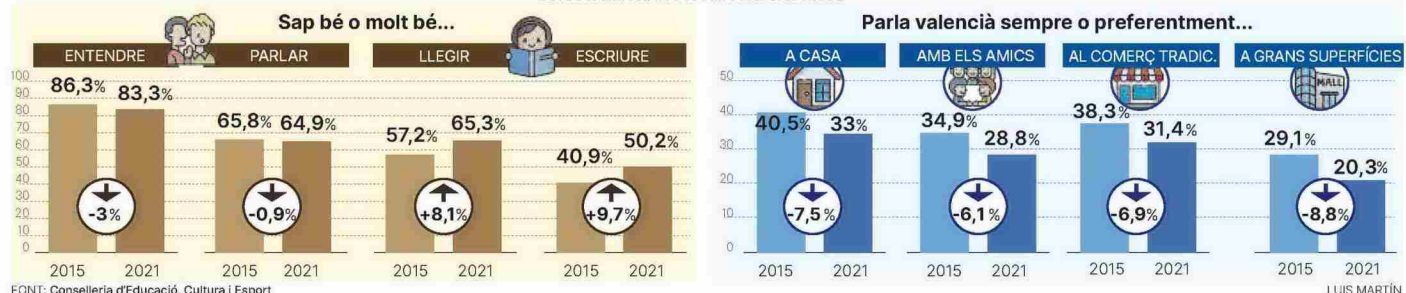

ONEJEMENT I ÚS SOCIAL DEL VALENCIÀ

ZONA VALENCIANO PARLANTE CASTELLÓ

FONT: Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ TREBALLA EN UN PLA D'IMPULS QUE ESTARÀ ENLLSTIT PER AL PRIMER TRIMESTRE DEL 2023

La competència lingüística creix però cau l'ús social del valencià a la província

El percentatge de persones que lligen i escriuen bé augmenta en les huit comarques

Un de cada cinc castellonencs parla de forma habitual amb el metge en la llengua

CARMEN TOMÁS
ctomas@mediterraneo.elperiodico.com
CASTELLÓ

La competència lingüística en valencià creix a la província, però baixa el seu ús social. Així es desprèn de l'enquesta que va presentar ahir la Conselleria d'Educació.

D'acord amb l'estudi, el percentatge de persones que saben escriure i llegir perfectament o bastant bé en la llengua pròpia s'ha incrementat respecte de l'última consulta, feta el 2015. En concret, el 65,3% dels castellonencs té capacitat de llegir en valencià i el 50,2% d'escriure'l, sent superior a la mitjana de la Comunitat, on els percentatges són del 57,2 i del 40,8, respectivament.

La província també està per dalt de la mitjana quant a coneixement de la llengua. Encara que hi ha un lleu retrocés, huit de cada deu castellonencs declaren entendre el valencià i parlar-lo el

65%. Al conjunt de la Comunitat Valenciana la taxa és del 75,8% i del 57,2%, respectivament.

Segons la Conselleria, l'aprenentatge del valencià es produeix principalment en l'àmbit familiar i en el sistema educatiu. Encara així, es parla més amb els xiquets que amb la parella.

El director general de Política Lingüística, Rubén Trenzano, explica que «a tot el País Valencià hi ha hagut un increment del coneixement, sobretot, en comarques de parla castellana» amb un creixement molt destacable.

Però això no es trasllada a la utilització en contextos socials. De fet, hi ha alguns elements preocupants, assenyalant Trenzano, qui destaca la davallada en l'àmbit de la llengua que s'utilitza preferentment a casa en Castelló ha baixat del 40,5% en 2015 al 33% actual. Al conjunt de la Comunitat són 8 punts els que es perden. Les causes són fruit de la mort dels

Exàmens del C1 de valencià a la Universitat Jaume I a l'any 2020.

parlants de generacions més velles i a parelles valencià i castellà parlants que es casen i que és el primer qui renuncia a la seua llengua. «Encara això hi ha moltes parelles que parlen castellà i als seus fills els eduquen en valencià», destaca. Conselleria ha testat l'ús de la llengua en altres àmbits com a bancs (25,8%) i sanitat (25,5%).

Aquest retrocés també s'ha produït en altres àmbits, com amics, petit comerç i grans superfícies, com es veu al quadre superior.

Una situació que també s'està produint en altres territoris amb llengües oficials. Hi ha un increment de competència però una baixada dels usos en àmbits que estan sent copats pel castellà.

TREBALLADORS PÚBLICS // Per això, «la voluntat és presentar al primer trimestre del 2023 un pla quinquennal (23/27) per a afavorir el valencià i incrementar els usos. D'una altra banda la Conselleria també a donat a conèixer els resul-

tats de l'enquesta al funcionariat que treballa per a la Generalitat. El 99,2% dels treballadors públics de la Generalitat a terres castellonencs l'entenen bé o perfectament, mentre que la mitjana autonòmica és del 93,7%.

Trenzano va ressaltar que «hi ha un ús més important del valencià que fa cinc anys a l'administració i el va atribuir a la ficada en marxa del Pla d'Acompanyament als Treballadors Públics, amb cursos, assessorament que ha fet que vaja guanyant pes al castellà.

SANITAT // Respecte a l'àmbit sanitari, el director general de Política Lingüística va recordar que a l'oficina de drets lingüístics de tant en tant va recollint-se algun exemple de vulneració. Va assenyalar que la consellera va anunciar fa uns dies la competència lingüística en valencià a tots els treballadors públics, ens queda aplicar el requisit als metges i infermeres. És un espai que els anys vinents haurem d'abordar, perquè forma part de l'administració. Hem començat valorant el valencià amb el pes que es mereix perquè el fet important és que els metges entenguin als pacients», va dir. ■